

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

Střední odborná škola, Polička, Čs. armády 485

Čs. armády 485, 572 21 Polička

Identifikátor: 600 012 735

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 02 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Svitavy, Lanškrounská 2, 568 02 Svitavy

Termín konání orientační inspekce: 21. únor - 23. únor 2000

Čj.	104 083/00-2051
Signatura	oj4ft202

Matematika, hospodářské výpočty

Sledované předměty patří do kategorie povinných vyučovacích předmětů. Oba předměty jsou vyučovány v časových dotacích, které odpovídají schválenému učebnímu plánu studijního oboru obchodně podnikatelská činnost. Předmět matematika se vyučuje podle učební osnovy MŠMT ČR čj. 19 295/94-23 ze dne 24. června 1994, která platí pro obchodní akademie. Předmět hospodářské výpočty, který náleží do kategorie povinných odborných předmětů je vyučován v souladu s učební osnovou, která je uvedena v učebních dokumentech výše uvedeného studijního oboru (MŠMT ČR čj. 14 605/96-23 ze dne 15. února 1996). Učební osnovy jsou plněny a jsou učiteli kvalitně rozpracovány v tematických plánech, které byly schváleny předsedou přírodovědné předmětové komise a ředitelem školy. Kontrolou tematických plánů, zápisů v třídních knihách a učebních osnov obou předmětů byl zjištěn naprostý soulad probíraného učiva s uvedenou dokumentací. Oba vyučující byli na výuku velmi dobře připraveni.

Ve škole je v maximální možné míře využíváno odborné a pedagogické způsobilosti učitelů, což se projevilo ve velmi dobré úrovni výuky. Oba předměty vyučují učitelé, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu Vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Výukové prostory tvoří kmenové učebny jednotlivých tříd, které jsou vkusně upravené a působí vhodným estetickým dojmem. Odpovídají psychohygienickým zásadám pro kvalitní vyučování. Učební pomůcky pro výuku matematiky mají průměrnou úroveň. Žáci mají k dispozici sbírku příkladů z matematiky, matematicko-fyzikální a chemické tabulky, kapesní kalkulátory. V žádné navštívené třídě (během inspekce) neměli žáci učebnici pro příslušný předmět, učivo bylo diktováno formou poznámek do sešitů. Psychohygienické zásady při zařazování předmětu matematika do rozvrhu hodin byly v letošním školním roce u sledovaného studijního oboru respektovány.

Při výkladu nového učiva i během opakování dříve probraného učiva byly použity vhodné metody a prostředky. Pracovní tempo ve sledovaných hodinách bylo přiměřené znalostem a dispozicím jednotlivých žáků. Všechny navštívené hodiny měly stejný průběh: po zahájení a seznámení žáků s náplní hodiny bylo provedeno frontální opakování minulého učiva, na které navazovalo ústní zkoušení jednotlivců, výklad nové učební látky, procvičování na úlohách, zadání domácího úkolu a závěrečné shrnutí vyučovací hodiny. Během ústního zkoušení u tabule nebyli zbývající žáci ve třídě aktivně zapojeni, ale jejich pozorné sledování odpovědí zkoušených spolužáků přispívalo k fixování učební látky. V hospitovaných hodinách třetích ročníků byla vhodně použita další odborná literatura i během ústního zkoušení žáků (pěstování návyku pro práci s odborným textem a orientaci v odborné literatuře). Ve výkladové části vyučovacích hodin docházelo ke střídání výkladu učitele s diktováním poznámek do sešitů. Do výkladu nového učiva byli zapojeni ve všech hodinách žáci, s novými pojmy byli žáci seznamováni nenásilnou formou. Organizace výuky matematiky ve druhém ročníku umožnila učitelům využití skupinové aktivity žáků. Při výkladu nového učiva v předmětu hospodářské výpočty byly využity odkazy na mezipředmětové vztahy (matematika, další odborné předměty), učivo bylo aktualizováno praktickými informacemi z profesní sféry. Ve všech hospitovaných hodinách byla efektivně využita vyučovací doba. Organizace vyučování (absence učebnic, popř. nevyužití sbírek příkladů z matematiky) neumožňovala žákům pracovat individuálním tempem. Během vyučování byl vytvářen prostor pro vyjadřování názorů žáků, oba vyučující ochotně odpovídali na dotazy žáků. Učitelé vyžadovali při ústních projevech žáků jejich přesné

matematické vyjadřování, užívání správné odborné terminologie. Závažné chyby odborného charakteru ve výkladu nového učiva nebyly během hospitací zaznamenány.

Všechny sledované hodiny se vyznačovaly vhodnou motivací žáků, výraznější motivování se projevilo v předmětu hospodářské výpočty s ohledem na jeho charakter odborného předmětu. Aktivita žáků byla v převážné většině hodin na dobré úrovni, při vyučování vládla dobrá tvůrčí atmosféra, která byla ovlivněna vhodnými přístupy obou učitelů k žákům. Ve všech navštívených hodinách bylo prováděno ověřování vědomostí žáků formou krátkého ústního zkoušení u školní tabule. Otázky kladené žákům směřovaly k pamětnímu zvládnutí učiva, k výpočtu jednoduchých příkladů, orientaci v odborné literatuře, do oblasti pochopení souvislostí v probíraném učivu. Klasifikování zkoušených žáků odpovídalo jejich výkonům a bylo ve všech případech náležitě zdůvodněno. Hodnocení žáků bylo prováděno s pozitivním zaměřením, s ohledem na individuální dispozice žáků. V prvním ročníku bylo provedeno ověřování předchozího učiva formou zkušebního testu, který zpracoval učitel pro svou potřebu spolu se záznamovým listem správných odpovědí. Výsledky učení jsou průběžně vyhodnocovány na základě zpracování písemných prací žáků (čtvrtletní, kontrolní práce), ústního zkoušení, popř. klasifikací domácích úkolů, či zpracováním zkušebních testů. Během inspekce byla provedena kontrola zadávání, zpracování a klasifikace čtvrtletní písemné práce z matematiky u třídy S 2A. Bylo zjištěno, že oprava prací byla provedena svědomitě, klasifikace odpovídala výkonům žáků, učitel měl zadání kompozic zpracováno pomocí počítačové techniky.

Vzájemná komunikace obou učitelů se žáky byla velmi dobrá. Vystupování a chování žáků bylo ve vyučování i o přestávkách přirozené, bez kázeňských problémů. Během výuky bylo pozorováno respektování osobnosti žáka. Ve sledovaných hodinách byl vytvářen prostor pro diskusi žáků, pro vyjádření jejich názoru. Komunikativní schopnosti žáků nebyly rozvíjeny ve všech inspektovaných hodinách (opomíjení slovního doprovodu při řešení úloh na školní tabuli). Projev obou učitelů byl kultivovaný, srozumitelný a přátelský.

Plánování a příprava výuky byly velmi dobré.

Podmínky výuky (personální, materiální, psychohygienické) byly velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.

Motivace a hodnocení žáků byly velmi dobré.

Interakce a komunikace byly velmi dobré.

Celkově je výuka předmětů matematika a hospodářské výpočty velmi dobrá.

Ekonomika, účetnictví, obchodní provoz

Hospitované předměty patří mezi povinné odborné předměty. Časová dotace předmětů je v souladu se schváleným učebním plánem. Učební osnovy jsou rozpracovány do tematických plánů, schválených předmětovou komisí a ředitelem školy, kontrolou bylo zjištěno, že jejich časový harmonogram je dodržován. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání. Všechny hospitované hodiny byly odpovědně připraveny.

Výuku hospitovaných hodin prováděly tři učitelky, splňující odbornou a pedagogickou způsobilost pro tyto předměty. Výuka probíhala v kmenových učebnách vybavených na standardní úrovni, odborné učebny nejsou zavedeny. Zavedení bezprašných tabulí s odpovídajícími grafickými prostředky by vedlo ke zlepšení hygienických podmínek výuky. Estetická úroveň tříd byla na průměrné úrovni, kladem byly aktuální informace pro žáky na nástěnkách. Žáci nemají k dispozici vhodné učebnice pro žádný ze sledovaných předmětů. Efektivita hodin tak byla snižována diktováním a opisováním z tabule. Důležité dokumenty

mají žáci možnost zkopírovat na dostupné kopírce. Jiná didaktická technika nebyla použita.

Výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání, učitelky vytvářely dobrou pracovní atmosféru, uplatňovaly metodu rozhovoru s důrazem na využití praktických aplikací u dané problematiky. Příkladné bylo zařazení aktualit do hospitovaných hodin, které si připravili sami žáci. Aktivita žáků ve sledovaných hodinách byla průměrná, rovněž i jejich znalosti. Závěr hodin tvořilo shrnutí probrané látky. Nebylo pamatováno na prostor pro případné dotazy a otázky žáků.

Motivační prvky se projevily při zkoušení u zdůvodněné klasifikace. Komunikativní schopnosti žáků byly na průměrné úrovni, osobnost žáků byla respektována. Učitelky nevystupovaly autoritativně, měly přirozenou autoritu, vyučovací jednotky se vyznačovaly atmosférou vzájemné důvěry. Chování a vystupování žáků bylo slušné a to nejen v hodinách. Během hospitací nebyly zjištěny odborné nedostatky. Verbální i neverbální komunikace vyučujících byla na dobré úrovni.

Plánování a příprava výuky byly velmi dobré.

Podmínky výuky (personální, materiální, psychohygienické) byly dobré.

Organizace, formy a metody výuky byly dobré.

Motivace a hodnocení žáků byly velmi dobré.

Interakce a komunikace byly velmi dobré.

Celkově je výuka předmětů ekonomika, účetnictví a obchodní provoz velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání v matematice, hospodářských výpočtech, ekonomice, účetnictví a obchodním provozu je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou jasné a vycházejí z podmínek školy a prostředí ve kterém se škola nachází. Snahou je zachovat stávající studijní obor 63-41-M/006 Obchodně podnikatelská činnost s cílovým stavem osmi tříd. Tato koncepce byla přijata jak pedagogickým sborem, tak rodičovskou veřejností a odpovídajícími institucemi.

Každoročně je zpracováván podrobný plán práce. Obsahuje hlavní úkoly školy a organizační zajištění těchto úkolů. Je rozpracován do jednotlivých kapitol, které se věnují teoretickému vyučování, odbornému výcviku a výchově mimo vyučování. Součástí jsou plány třídních učitelů, předmětových komisí a SRPŠ. Plán je vedením školy průběžně sledován, analyzován a vyhodnocován.

Ve škole je vyučován obor v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol. Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu, který je důsledně plněn. Jednotlivé učební osnovy předmětů jsou rozpracovány do tematických plánů. Je využíváno nabídky povinně volitelných předmětů, nepovinné předměty zavedené nejsou.

Plánování je velmi dobré.

Organizování

Organizace řízení školy vychází z organizačního řádu školy, vnitřního řádu školy a školního řádu. V těchto dokumentech jsou jasně vymezeny kompetence odpovědných pracovníků včetně delegování pravomocí. Organizační řád obsahuje přehlednou grafickou organizační strukturu školy, která umožňuje účinné řízení školy. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Poradní orgány ředitele školy jsou využívány. Ve škole působí Sdružení rodičů a přátel školy.

Tok informací a přístup k potřebným informacím je zabezpečen včetně zpětné vazby. Vnitřní informovanost zajišťují hlavně třídní učitelé a nástěnné tabule s tiskovinami. Rodiče žáků jsou informováni prostřednictvím studijních průkazů, čtyřikrát ročně se konají třídní schůzky a vedle toho mohou využít individuálních konzultací s vyučujícími. Ve škole působí školní psycholog. Škola pořádá pro veřejnost dny otevřených dveří, zúčastňuje se přehlídek škol, má své internetové stránky. K informovanosti veřejnosti rovněž slouží články v regionálním tisku a výroční zpráva školy, která postihuje všechny oblasti předepsané zákonem. Podněty z veřejnosti jsou využívány školou v další práci. Ochrana osobních dat před zneužitím je zajištěna.

Oblast organizování výchovně vzdělávacího procesu školy je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení je funkční, vychází z kontrolních zjištění a dalších podnětů. Vedoucí pracovníci využívají demokratického stylu při vedení lidí. Porady managementu školy a porady jednotlivých úseků školy se konají pravidelně každý týden. Řeší vzniklé aktuální problémy a potřeby školy.

V rámci možností jsou vytvářeny podmínky pro uplatnění iniciativy pracovníků a jejich další rozvoj. Odborná a pedagogická způsobilost pedagogů je co nejvíce využívána. Začínajícím učitelům je věnována péče zkušených pedagogů, každý má svého uvádějícího učitele. V dostatečné míře se pamatuje na další vzdělávání pedagogů (akce Pedagogického centra v Hradci Králové, zahraniční stáže, působení v okresních metodických komisích).

Vedení školy má zpracována kritéria osobního hodnocení a odměn, kritéria jsou pracovníkům známa a přispívají k motivaci a stimulaci. Celý systém hodnocení se každé čtvrtletí aplikuje a inovuje. Systém pravidelného sebehodnocení školy není zaveden.

Oblast vedení a motivování pracovníků je velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém školy je zpracován v písemné podobě, vychází z organizačního uspořádání a plánu práce školy. Plán vnitřní kontroly obsahuje oblast pedagogické a výchovné práce a plán kontrol technického a hospodářského úseku. Z jednotlivých kontrol existují písemné zápisy, výsledky jsou analyzovány a využívány v další práci. Základní pedagogická dokumentace je kontrolována každý týden.

Vedení školy má zpracován plán hospitační činnosti, na které se podílejí: ředitel školy, zástupci ředitele a předsedové předmětových komisí. Ze všech hospitací existují písemné záznamy, výsledky jsou s pracovníky projednávány a jsou přijímána opatření k odstranění zjištěných nedostatků, stávají se součástí osobního hodnocení.

Mimo vlastních dílčích testů v jednotlivých předmětech nepoužívá škola jiných evaluačních nástrojů pro sledování kvality práce pedagogů a hodnocení úrovně výsledků učení žáků.

Oblast kontroly a kontrolních mechanismů je velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Celkově je kvalita řízení velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj.: 20 890/99-21 ze dne 13. května 1999
- 2. dodatek ke zřizovací listině čj.: 19818/97-60 ze dne 5. května 1997
- učební dokumenty studijního oboru 63-41-M/006 Obchodně podnikatelská činnost, MŠMT ČR čj.: 14 605/96-23 ze dne 15. února 1996 s platností od 1. září 1996 počínaje 1. ročníkem
- učební osnova předmětu matematika studijního oboru obchodně podnikatelská činnost (vydalo MŠMT ČR čj.: 19 295/94-23 ze dne 24. června 1994 pro obchodní akademie)
- tematické plány hospitovaných předmětů
- rozvrh hodin školního roku 1999/2000
- personální dokumentace vyučujících hospitovaných předmětů
- výroční zpráva školy za školní rok 1998/1999
- plán práce pro školní rok 1999/2000
- organizační řád školy ze dne 24. srpna 1998
- vnitřní řád školy ze dne 1. července 1997
- školní řád SOU a SOŠ ze dne 1. září 1997
- plán kontrol a hospitační činnosti školního roku 1999/2000
- kritéria pro udělování osobních příplatků z prosince 1999
- zápisy z jednání předmětových komisí
- zápisy z hospitační činnosti školního roku 1999/2000
- třídní knihy hospitovaných tříd
- čtvrtletní písemné práce z matematiky třídy S 2A
- hospitační záznamy inspektorů

ZÁVĚR

Pozitiva

- důsledné plnění učebních dokumentů
- estetické prostředí školy
- chování a vystupování žáků

Negativa

- chybí studijní literatura

Při inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Na základě dílčího hodnocení kvality vzdělávání a hodnocení kvality řízení je škola velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jarmil Feltl
Členka týmu	RNDr. Radmila Hýblová

Externí spolupracovníci Ing. Jaroslav Šenk

Ve Svitavách dne 29. února 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Ing. Václav Zámečník

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	00-03-20	předáno osobně
Zřizovatel	00-03-20	104 117/00-2051

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly vzneseny